



**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ROW-pi-akr-(2)0700-1/10 (208)

Warszawa, 24 lutego 2010 r.

W. Oberwies
M. Winiak
SEKRETARIA
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 25.01.10
nr. 1299 podpis.....

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Senat *Peric* *Marszałek*

Odpowiadając na oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego, złożone w dniu 13 stycznia br. podczas 47. posiedzenia Senatu RP i przesłane przy piśmie z dnia 20 stycznia br., znak: BPS/DSK-043-2356/10, dotyczące wprowadzonej w 2007 roku nowelizacji przepisów o systemie oświaty i jej wpływu na możliwość wywiązania się przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” z nałożonego na nich zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia, uprzejmie informuję, że poruszone przez Pana Senatora kwestie były już przedmiotem wcześniejszych oświadczeń skierowanych do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Minister kilkakrotnie przedstawiał stanowisko resortu rolnictwa i udzielał Panu Senatorowi wyczerpujących wyjaśnień w sprawie ustanowionego w ramach ww. działania warunku posiadania rolniczych kwalifikacji zawodowych oraz okoliczności, w jakich dopuszczalne jest przedłużenie terminu na jego spełnienie. W załączeniu pozwalam sobie przesłać kopie odpowiedzi udzielonych na otrzymane oświadczenia Pana Senatora.

Zpoczątek

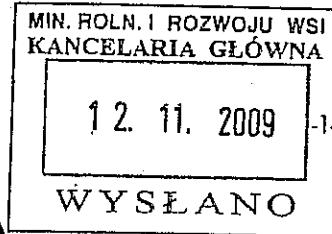
1. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAŃ SZANU

Artur Ławniczak

Do wiadomości: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów



MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
ROW/pi/akr-114/10/6681/09



PI-114/10/2009
Bogdan Borusewicz
12. 11.
Oli

Warszawa, 12 listopada 2009 r.

- KOPIA -

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego, złożone podczas 41. posiedzenia Senatu RP w dniu 7 października br. i przesłane przy piśmie z dnia 13 października br., znak: BPS/DSK-043-2022/09, dotyczące procesu cywilnego przed Sądem Rejonowym w Sanoku, którego przedmiotem był spór pomiędzy Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) a jednym z beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, uprzejmie przekazuję następujące wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę zauważyć, iż Pan Senator nie sprecyzował, który konkretnie proces miał on na myśli. Można jedynie domniemywać, że najprawdopodobniej chodzi o nagłośnioną ostatnio przez media sprawę sądową, której przedmiotem był spór między ARiMR (powód) a panem Januszem Buczkim (pozwany) o zwrot należności finansowych z tytułu niewywiązania się przez beneficjenta z warunków umowy o dofinansowanie projektu w ramach działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” SPO „Restrukturyzacja...”.

W przedmiotowej sprawie pan Janusz Buczek zawarł z ARiMR w dniu 1 marca 2005 r. umowę o dofinansowanie realizacji projektu, na mocy której otrzymał jako młody rolnik w dniu 11 maja 2005 roku jednorazową premię w kwocie 50 tys. zł. Pozwany zobowiązał się w § 5 ust. 1 pkt 8 umowy, że w okresie 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego spełni określone kryteria, w tym m.in. dotyczące minimalnych standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt. We wniosku o dofinansowanie realizacji projektu pozwany wskazał, że rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego w dniu 29.06.2000 r. Data rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa zawarta została także w umowie. A zatem, okres od podjęcia po raz pierwszy prowadzenia gospodarstwa rolnego na wypełnienie stosownych zobowiązań upływał po pięciu latach licząc od tej daty. Na potwierdzenie wskazanej przez pozwanego daty rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego został przez niego złożony akt notarialny – umowa darowizny z dnia 29 czerwca 2000 r. Do momentu upływu ww. 5-letniego terminu pozwany nie dopełnił zobowiązania dotyczącego minimalnych standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, w związku z czym ARiMR wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 50 tys. zł wraz z odsetkami, a wobec niedokonania przez niego zwrotu ww. kwoty- wystąpiła na drogę sądową. Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2009 r. Sąd Rejonowy w Sanoku oddalił powództwo ARiMR o zwrot

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji nr 817/2004 zasadą jest, iż warunki dotyczące pomocy w podejmowaniu działalności przez młodych rolników ustanowione w art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, w tym wymogi w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, muszą być spełnione najpóźniej w chwili podjęcia indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia. Przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004, a w ślad za nimi przepisy krajowe, dopuszczały jednak, w drodze wyjątku, przyznanie pomocy młodemu rolnikowi, który w chwili ubiegania się o premię nie spełniał ww. kryteriów, pod warunkiem, że rolnik spełni je w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Umożliwienie spełnienia określonych warunków, w tym wymogów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, w okresie późniejszym niż na etapie przyznawania pomocy, należy rozumieć jako odstępstwo od ogólnej zasady, przy czym rozwiązanie to wychodzi naprzeciw potencjalnym beneficjentom.

Okresy „wyłączeń” wynegocjowane dla obliczania długości okresu prowadzenia gospodarstwa nie miały zastosowania przy obliczaniu ww. 5-letniego okresu na spełnienie minimalnych standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, podobnie jak przy określaniu długości stażu pracy w gospodarstwie rolnym czy też wyznaczaniu 5-letniego terminu na spełnienie wymogu żywotności ekonomicznej gospodarstwa lub kwalifikacji zawodowych. Możliwość odliczenia okresów „wyłączeń” nie można rozszerzyć na zobowiązania strony umowy do spełnienia takich kryteriów jak standardy ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, kwalifikacje zawodowe, żywotność ekonomiczna itp., ponieważ byłoby to niezgodne z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29.04.2004 r. Okresy „wyłączeń” stosuje się wyłącznie do ustalenia daty podjęcia po raz pierwszy prowadzenia gospodarstwa rolnego w sytuacji, jeśli okres posiadania gospodarstwa wynosi więcej niż 12 miesięcy do dnia wydania decyzji, a w tym czasie zachodzą przewidziane przepisami przesłanki do zastosowania okresów wyłączeń na wnioski beneficjenta.

-Każdy beneficjent, któremu przyznano wsparcie z zastrzeżeniem dopełnienia minimalnych standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, zobowiązywał się w umowie o dofinansowanie projektu (§ 5 oraz § 6 umowy), zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), do spełnienia wymogów określonych w Programie (SPO 2004-2006) i Uzupełnieniu do Programu, w szczególności do spełnienia ww. standardów (i złożenia odpowiednich dokumentów potwierdzających ten fakt) w ciągu 5 lat od wymienionego w umowie dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa, oraz - w przypadku niewywiązania się z warunków umowy- do zwrotu otrzymanej pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłaty premii. Umowa cywilnoprawna jest wyrazem woli obu uczestniczących w niej stron. Stosunek prawny, jaki umowa kształtuje, może być ułożony przez strony według ich uznania, jednakże, treść umowy nie może się sprzeciwiać i musi respektować obowiązujące przepisy prawne.

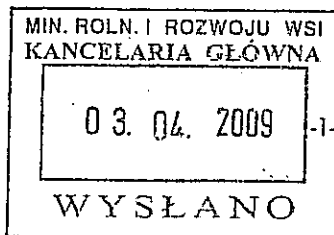
Powyższe argumenty zostały wyraźnie wskazane przez ARiMR w uzasadnieniu do apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w Sanoku, złożonej do Sądu Okręgowego w Krośnie.

Sąd Okręgowy w Krośnie utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji. W dniu 2 października 2009 r. ARiMR wystąpiła z wnioskiem o przesłanie uzasadnienia wyroku, lecz do dnia dzisiejszego nie otrzymała jeszcze tego uzasadnienia.

Odnosząc się do pytania Pana Senatora o wynikającą z rozstrzygnięć sądów I i II instancji możliwość przyszłej zmiany stanowiska Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz ARiMR odnośnie kwestii odliczania okresów „wyłączeń” od 5-letniego okresu na dopełnienie określonych zobowiązań, należy zaznaczyć, że w polskim porządku prawnym orzeczenia sądów nie stanowią źródła prawa. Wyrok sądu zapada w indywidualnych sprawach i rozstrzyga merytorycznie o kwestii będącej przedmiotem danego postępowania sądowego, w szczególności w procesie cywilnym wyrok rozstrzyga o zasadności roszczenia dochodzonego przez powoda. Jeżeli sąd rozstrzygnie sprawę na korzyść beneficjenta, tj. oddali powództwo ARiMR o zapłatę należności, uznając roszczenie ARiMR wobec danego beneficjenta za bezzasadne, ARiMR obowiązana jest zastosować się do szczegółowej interpretacji przyjętej przez sąd w tej indywidualnej sprawie, w której

- KOPIA -

pl/214/23/2009
otwarcie 03.04.br.



Olusz

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ROW/pi/akr-214/23/2047/09

Warszawa, 2 kwietnia 2009 r.

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego, złożone podczas 28. posiedzenia Senatu RP w dniu 5 marca br. i przesłane przy piśmie z dnia 11 marca br., znak: BPS/DSK-043-1451/09, dotyczące warunku posiadania rolniczych kwalifikacji zawodowych przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, uprzejmie przekazuję następujące wyjaśnienia.

Przepisy wspólnotowe (art. 8 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej) określają, że młody rolnik musi posiadać odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe, a jego gospodarstwo musi być żywotne ekonomicznie i spełniać minimalne normy dotyczące środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt. Ponadto przepisy UE stanowią, że indywidualna decyzja o przyznaniu pomocy młodemu rolnikowi nie może zostać podjęta, jeśli upłynęło więcej niż 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia przez niego prowadzenia działalności rolniczej, zdefiniowanego w przepisach Państwa Członkowskiego (art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej).

Powyższy warunek został uwzględniony w przepisach krajowych, tj. w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.), które precyzyjnie określa, że premia dla młodych rolników może być przyznana osobie, która po raz pierwszy podjęła prowadzenie gospodarstwa rolnego, tj. stała się posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa rolnego nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. Dodatkowo, w trakcie negocjacji Programu strona polska uzyskała akceptację Komisji Europejskiej na

- d) wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe i co najmniej 5 – letni staż pracy w gospodarstwie rolnym.

Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych wymaganych w ramach działania 1.2. „Ułatwienie startu młodym rolnikom” określony został w załączniku nr 2 do Uzupełnienia SPO. Opracowanie ww. wykazu poprzedzone było głęboką analizą dokumentacji programowej dla wskazanych kierunków studiów, zawodów i specjalności. Na podstawie weryfikacji i oceny ww. dokumentacji ustalono, że problematyka kształcenia w tych zawodach i specjalnościach oraz na tych kierunkach dotyczy procesów technologicznych z zakresu produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, produkcji ogrodniczej lub mechanizacji rolnictwa. Zakresy kształcenia na ww. kierunkach studiów, w ww. zawodach i specjalnościach obejmują zagadnienia związane z procesami produkcyjnymi w rolnictwie, w stopniu umożliwiającym przygotowanie do prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Podkreślenia wymaga to, że zastosowanie wymogów kwalifikacyjnych w działaniach finansowanych ze środków wspólnotowych ma gwarantować poprawę rentowności i konkurencyjności gospodarstw przez osoby przygotowane do zawodu rolnika oraz mobilizować osoby, które chcą prowadzić działalność rolniczą, do kształcenia w tym kierunku. Wymogi dotyczące kwalifikacji zawodowych przejmujących gospodarstwa są jedynym skutecznym instrumentem podnoszenia poziomu wykształcenia przez osoby, które rzeczywiście chcą prowadzić działalność rolniczą.

Z myślą o rolnikach nieposiadających wykształcenia rolniczego wprowadzono na gruncie prawa krajowego możliwość zaliczenia stażu pracy w rolnictwie jako elementu kwalifikacji zawodowych. Za staż pracy w gospodarstwie uznawany był okres, liczony do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik lub prowadził przejęte gospodarstwo rolne. Dzięki temu rolnik posiadający odpowiedni staż i wykształcenie ogólne nie był zobligowany do uzupełnienia wykształcenia, gdyż jego przygotowanie praktyczne do zawodu rolnika uznawane było za wystarczające.

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji nr 817/2004 zasadą jest, iż warunki dotyczące pomocy w podejmowaniu działalności przez młodych rolników ustanowione w art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, w tym wymóg posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych, muszą być spełnione najpóźniej w chwili podjęcia indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia. Przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004, a w ślad za nimi przepisy krajowe, dopuszczały jednak, w drodze wyjątku, przyznanie pomocy młodemu rolnikowi, który w chwili ubiegania się o premię nie spełniał ww. kryterium, pod warunkiem, że uzupełni on wykształcenie w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Umożliwienie spełnienia określonych warunków, w tym w zakresie kwalifikacji zawodowych, w okresie późniejszym niż na etapie przyznawania pomocy, należy rozumieć jako odstępstwo od ogólnej zasady, przy czym rozwiązanie to wychodzi naprzeciw potencjalnym beneficjentom.

Należy natomiast wyraźnie zaznaczyć, że okresy „wyłączeń” wynegocjowane dla obliczania długości okresu prowadzenia gospodarstwa nie miały zastosowania przy obliczaniu ww. 5-letniego okresu na spełnienie kryterium dotyczącego kwalifikacji zawodowych, podobnie jak przy określaniu długości stażu pracy w gospodarstwie rolnym czy też wyznaczaniu 5-letniego terminu na spełnienie wymogu żywotności ekonomicznej gospodarstwa lub minimalnych standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt. Strona polska zgłosiła propozycję zmiany Uzupełnienia SPO, zgodnie z którą okresy wyłączeń można byłoby uwzględniać także w przypadku obliczania okresu na spełnienie ww. kryteriów. Rozwiązanie to zostało jednak zakwestionowane przez Komisję Europejską, jako niezgodne z przepisami rozporządzenia Nr 817/2004. Dlatego też przepisy Uzupełnienia SPO nie przewidują możliwości odejmowania okresów wyłączeń od pięcioletniego czasu przyznanego na uzupełnienie wykształcenia.

Każdy beneficjent, któremu przyznano wsparcie z zastrzeżeniem dopełnienia warunku posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych, zobowiązywał się w umowie o dofinansowanie projektu (§ 5 oraz § 6 umowy), zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

W przypadku gdy beneficjentem jest osoba fizyczna za okoliczność o charakterze siły wyższej uznaje się ponadto:

- a) śmierć beneficjenta; w takim przypadku umowa o dofinansowanie projektu wygasa, chyba że spadkobiercy beneficjenta zadeklarują chęć kontynuowania projektu i przejęcia zobowiązań;
- b) udokumentowaną niezdolność beneficjenta do pracy z powodu choroby lub wypadku.

Podkreślenia wymaga fakt, że ww. katalog zdarzeń nie ma charakteru zamkniętego. A zatem, za okoliczność o charakterze siły wyższej można uznać także inną okoliczność niewymienioną wprost w załączniku nr 9, pod warunkiem, że ma ona charakter nieprzewidywalnego zdarzenia, będącego poza kontrolą, którego nie można przewyciężyć mimo wszelkich należytych starań.

Dlatego też Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, mając na uwadze zasady współzycia społecznego oraz działania beneficjentów podejmowane w dobrej wierze, zaproponował, aby Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) rozważyła możliwość wyrażenia zgody na wydłużenie okresu na uzupełnienie wykształcenia, w sytuacji gdy beneficjent spełniałby następujące warunki:

- 1) beneficjent w dniu podpisywania umowy był w trakcie nauki lub rozpoczął naukę w najbliższym możliwym terminie po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu albo najbliższym możliwym terminie po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej, jeżeli został wezwany do jej odbycia po dniu podpisania umowy, ale przed pierwszym potencjalnie możliwym terminem rozpoczęcia nauki;
- 2) beneficjent kontynuował naukę bez przerw i opóźnień (czas pobierania nauki przez beneficjenta nie może być dłuższy niż okres kształcenia w danym typie szkoły i zawodzie);
- 3) dzień, w którym upływa 5-letni termin na spełnienie zobowiązania, przypada w trakcie ostatniego roku/semestru nauki.

Należy zaznaczyć, że każdy przypadek niezachowania przez beneficjenta pięcioletniego okresu na uzupełnienie wykształcenia ARiMR rozpatruje indywidualnie w celu ustalenia, czy przyczyna niewywiązania się z danego warunku może być uznana za okoliczność o charakterze siły wyższej. ARiMR bada również, czy dany beneficjent istotnie dołożył wszelkiej staranności w celu wypełnienia zobowiązania i podjął w tym zakresie wszelkie możliwe działania, w szczególności dokonał wyboru odpowiedniej szkoły oraz najkrótszej możliwej drogi prowadzącej do uzupełnienia wykształcenia.

W odniesieniu do kwestii braku możliwości uzupełnienia wykształcenia przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z nowelizacją ustawy o systemie oświaty z dnia 11 kwietnia 2007 r., pozwolę sobie przypomnieć, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił stanowisko w ww. sprawie w piśmie z dnia 29 października 2008 r., znak: pi/akr-114/1/5595/08, piśmie z dnia 27 listopada 2008, znak: ROW/pi/akr-214/15/6182/08 oraz piśmie z dnia 31 marca br., znak: BMp-070-153/09.

W związku z prośbą Pana Senatora o wyjaśnienie przyczyn dokonania ostatniej zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie *Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”* (Dz. U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.), opublikowanej w dniu 4 stycznia 2008 r., uprzejmie informuję, iż nowelizacja ta podyktowana była koniecznością uaktualnienia załącznika nr 4 do Uzupełnienia SPO, stanowiącego listę aktów prawnych zawierających wymagania dotyczące minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwach rolnych m.in. w ramach działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom”. Uaktualnienie ww. załącznika związane było w szczególności ze zmianą przepisów o nawozach i nawożeniu z dnia 10 lipca 2007 r., mającą znaczenie dla beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, którzy nie spełniali wymogów z zakresu ochrony środowiska w dniu składania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu i zobowiązali się do spełnienia tych warunków nie później niż po 5 latach od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. *o nawozach i nawożeniu* (Dz. U.

PI/214/15/2008



MIN. ROLN. I ROZWOJU WSI
KANCELARIA GŁÓWNA
20. LIS. 2008
WYŚLANO

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Podsekretarz Stanu

Artur Ławniczak

ROW/pi/akr-214/15/182/08

Warszawa, 24 listopada 2008 r.

-KOPIA-

**Pan
Grzegorz Wojciechowski
Senator Rzeczypospolitej Polskiej**

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 października br., w sprawie uzupełnienia odpowiedzi udzielonej na oświadczenie złożone podczas 15. posiedzenia Senatu RP w dniu 11 lipca br., dotyczące trudności w spełnieniu wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (SPO 2004-2006), przekazuję następujące informacje.

Pragnę podkreślić, że posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych było jednym z ważniejszych warunków przyznania pomocy w ramach działania 1.2. SPO 2004-2006, który został określony w przepisach UE (rozporządzenie Rady (WE) Nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej) oraz szczegółowo doprecyzowany w przepisach krajowych (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”). Wymóg ten powinien być zasadniczo spełniony w dniu składania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/1999, a w ślad za nimi przepisy krajowe, dopuszczały jednak, w drodze wyjątku, przyznanie pomocy młodemu rolnikowi, który w chwili ubiegania się o premię nie spełniał ww. kryterium, pod warunkiem, że uzupełni on wykształcenie w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Każdy beneficjent, któremu przyznano wsparcie z zastrzeżeniem dopełnienia powyższego warunku, zobowiązywał się w umowie o dofinansowanie projektu (§ 5 oraz § 6 umowy), zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), do spełnienia wymogów określonych w Programie (SPO 2004-2006) i Uzupełnieniu do Programu, w szczególności do uzupełnienia kwalifikacji zawodowych (i złożenia odpowiednich dokumentów potwierdzających ten fakt) w ciągu 5 lat od momentu rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa, oraz- w przypadku niewywiązania się

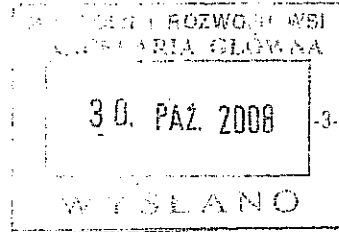
pl. 114/1/2008

-KOPIA-



**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ROW/pi/akr-114/1/559508



Warszawa, 29 października 2008 r.

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W odpowiedzi na oświadczenia senatora Grzegorza Wojciechowskiego, złożone podczas 18. posiedzenia Senatu RP w dniu 25 września br. i przesłane przy piśmie z dnia 30 września br., znak: BPS/DSK-043-900/08, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Odnosząc się do pierwszego oświadczenia, dotyczącego trudności, powstałych w związku z nowelizacją ustawy o systemie oświaty, w spełnieniu wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (SPO 2004-2006), informuję, że jednym z warunków przyznania pomocy w ramach działania 1.2. SPO 2004-2006, określonym w przepisach UE (rozporządzenie Rady (WE) Nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej), było posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Wymóg ten powinien być zasadniczo spełniony w dniu składania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Wyjątkowo, pomoc mogła być przyznana pod warunkiem uzupełnienia przez beneficjenta wykształcenia w ciągu 5 lat od chwili podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.), warunek dotyczący kwalifikacji zawodowych uważany był za spełniony, jeżeli dana osoba posiadała:

- a) wyższe lub średnie wykształcenie rolnicze albo
- b) zasadnicze zawodowe wykształcenie rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w gospodarstwie rolnym lub tytuł kwalifikacyjny w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w gospodarstwie rolnym, albo

Chyba
2008.10.30
[Signature]

podnoszenia poziomu wykształcenia przez osoby, które rzeczywiście chcą prowadzić działalność rolniczą. Kryteria dotyczące wykształcenia już zaskutkowały zwiększeniem zainteresowania podnoszeniem wykształcenia na kierunkach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej, w szkołach dla dorosłych zarówno w trybie stacjonarnym, jak i zaocznym.

W odniesieniu do drugiego oświadczenia senatora Wojciechowskiego, dotyczącego planowanych modyfikacji w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013), informuję, że po przeprowadzeniu wnikliwej analizy obecnego budżetu Programu zdecydowano o konieczności dokonania zmiany, polegającej na realokacji środków na realizację działań, w których stwierdzono deficyt finansowy wynikający z niedoszacowania wielkości zobowiązań podjętych w poprzednim okresie programowania, w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 („Renty strukturalne” oraz „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”). Konieczność pokrycia niedoboru środków powstałego w ww. działaniach nie spowoduje jednak uszczuplenia budżetu żadnego z działań inwestycyjnych adresowanych do rolników.

Ponadto, przewiduje się wprowadzenie pewnych zmian w zakresie zasad wdrażania bądź warunków przyznawania wsparcia w ramach niektórych działań Programu. Wśród działań skierowanych do producentów rolnych tego rodzaju modyfikacje dotyczą jedynie działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, w którym planowana jest zmiana polegająca na ułatwieniu spełnienia kryteriów dostępu beneficjentom z województw, gdzie średnia wojewódzka powierzchnia gospodarstwa jest niższa od średniej krajowej powierzchni gospodarstwa, poprzez dopuszczenie możliwości przyznania premii osobom, które w momencie ubiegania się o wsparcie spełniają kryterium średniej wojewódzkiej i zobowiążą się do powiększenia, w terminie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, powierzchni swojego gospodarstwa do poziomu średniej krajowej.

Projekt zmian PROW 2007-2013 został zaakceptowany w dniu 25 września 2008 r. uchwałą Nr 13/2008 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w sprawie zatwierdzenia zmian do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

Zgodnie z przepisami ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. Nr 64, poz. 427 ze zm.), projekt zmiany Programu powinien zostać również zatwierdzony w drodze uchwały przez Radę Ministrów, a następnie przekazany do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przegląd Programu.

Dokonanie zmian Programu możliwe będzie dopiero po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej (KE). W niektórych przypadkach będzie ono pociągało za sobą także konieczność odpowiedniego dostosowania przepisów wykonawczych dotyczących poszczególnych działań PROW 2007-2013 (rozporządzeń regulujących warunki i tryb przyznawania wsparcia w ramach poszczególnych działań).

Należy jednak podkreślić, iż planowane modyfikacje Programu będą obowiązywać dopiero od momentu ich zatwierdzenia przez KE lub dokonania ewentualnych zmian odpowiednich rozporządzeń, w związku z czym pozostają one bez wpływu zarówno na obecny przebieg i zasady wdrażania działań, jak i proces weryfikacji wniosków o przyznane pomocy, które zostały już złożone (np. w ramach działań „Ułatwianie startu młodym rolnikom” i „Modernizacja gospodarstw rolnych”), a także proces podpisywania umów czy też wydawania decyzji w sprawie przyznania pomocy.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAZ STANU

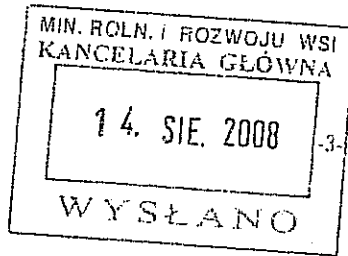
Artur Ławniczak

DYREKTOR

Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich

Mieczysław Paradowski

P. 214/15/2008



**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ROW/pi/akr-214/15/3983/08

Warszawa, 13 sierpnia 2008 r.

- K O P I A -

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego, złożone podczas 15. posiedzenia Senatu RP w dniu 11 lipca br. i przesłane przy piśmie z dnia 16 lipca br., znak: BPS/DSK-043-677/08, dotyczące trudności, powstałych w związku z nowelizacją ustawy o systemie oświaty, w spełnieniu wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (SPO 2004-2006), uprzejmie przekazuję, co następuje.

Jednym z warunków przyznania pomocy w ramach działania 1.2. SPO 2004-2006, określonym w przepisach UE (rozporządzenie Rady (WE) Nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej), było posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Wymóg ten powinien być zasadniczo spełniony w dniu składania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Wyjątkowo, pomoc mogła być przyznana pod warunkiem uzupełnienia przez beneficjenta wykształcenia w ciągu 5 lat od chwili podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.), warunek dotyczący kwalifikacji zawodowych uważany był za spełniony, jeżeli dana osoba posiadała:

- a) wyższe lub średnie wykształcenie rolnicze albo
- b) zasadnicze zawodowe wykształcenie rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w gospodarstwie rolnym lub tytuł kwalifikacyjny w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w gospodarstwie rolnym, albo
- c) wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy i co najmniej 3-letni staż pracy w gospodarstwie rolnym albo wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy

posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności rolniczej. W przypadku gdy wnioskodawca nie spełnia ww. warunku w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy, zobligowany jest uzupełnić swoje wykształcenie w ciągu 3 lat od doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.


Przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2007 roku Nr 200, poz. 1443 oraz z 2008 roku Nr 24, poz. 147) określają, iż za takie kwalifikacje uznaje się:

- 1) wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe, średnie lub wyższe lub
- 2) tytuł kwalifikacyjny lub tytuł zawodowy, lub tytuł zawodowy mistrza w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
- 3) wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
- 4) wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe inne niż rolnicze i co najmniej 5 – letni staż pracy w rolnictwie.

Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych rolniczych zawarty został w załączniku do ww. rozporządzenia.

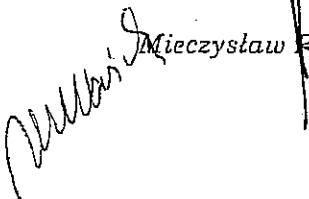
W chwili obecnej planowane jest poszerzenie listy zawodów i specjalności w zakresie wykształcenia zasadniczego zawodowego i średniego oraz przyjęcie zasady, że potwierdzeniem posiadania kwalifikacji rolniczych powinno być samo świadectwo ukończenia szkoły rolniczej bez wpisu o uzyskaniu tytułu zawodowego, który do tej pory był wymagany.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKREŃTARZ STANU


Artur Ławniczak

DYREKTOR

Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich


Mieczysław Paradowski

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów